

„Gazeta Lwowska“
z dodatkiem urzędowym
wychodzi codziennie o 3-ej
godzinie po południu, z wy-
jątkiem świąt uroczystych i
niedzieli. Co sobota wycho-
dzi „Dodatek Tygodniowy“.
Prenumerata wynosi
z przesyłką pocztową na rok
cały 16 złr., na kwartał
4 złr., na miesiąc 1 złr.
35 c. Miejscowa na rok 12 złr.,
na kwartał 3 złr., na miesiąc
1 złr.

GAZETA LWOWSKA.

Za inseraty i arty-
kuly nadesłane od jednego
wiera: pierwszy raz 6 c.,
drugi i trzeci po 5 c. Na-
leżytość stęplowa od każdej
inseraty 30 cent.

Przesyłki (franco) od-
biera Administracja Gazety
Lwowskiej. Numer poje-
dyńczy w Expedycji Gazety
(Ulica Wałowa Nr. 370) 5 c.
Reklamacje wolne
od opłaty pocztowej.

Prenumerata na „Dodatek tygodniowy“ osobno wynosi rocznie: w miejscu 4 złr., z przesyłką pocztową 5 złr. w. a.

Nr. 90.

Sroda 21. Kwietnia 1869.

Rok wydania 59.

Część urzędowa.

Celem zaprowadzenia uregulowanej nauki szkol-
nej zobowiązała się gmina Korniów:

1. wybudowany kosztem gminy w r. 1868 dom
na szkołę i na pomieszkowanie nauczyciela w dobrym
stanie utrzymywać;

2. płacić nauczycielowi pensji rocznej 240 złr.
wal. aust.;

3. dać mu w używanie ogród pod Nr. parc.
118-119 & 120 w przestrzeni 865 □ sążni;

4. opłacać rocznie na stróża 10 złr.; na re-
kwizyta szkolne 12 złr. a na opał 20 złr. w. a.

W fundacyi tej zawarte są i datki hr. Mieczys-
ława Dzieduszyckiego, który osobną dla gminy wy-
stawioną deklaracją się zobowiązał, jak długo gmina
(gromada) wsi Korniówa z dworem (posiadłością
dworską) tamże w połączeniu pozostawać będzie;

a) ponosić połowę kosztów na wystawienie budyn-
ków szkolnych i zakupienie ogrodu dla szkółki;

b) na opał szkoły dawać kwotę 20 złr. rocznie;

c) na płacę nauczyciela rocznie 105 złr. w. a.

Zobowiązania te zawisły jednak od warunku,
by gmina (wieś) Korniów połączoną była z obszar-
em dworskim w zbiorową gminę.

Prawo prezentowania zastrzegła gmina sobie
współ z hr. Mieczysławem Dzieduszyckim.

Ten dowód chwalebny starania o krzewienie
oświaty ludowej podaje się z wyrazem prawdziwego
uznania do publicznej wiadomości.

Z Rady szkolnej krajowej.

Lwów, dnia 8. kwietnia 1869.

Część nieurzędowa.

Najjaśniejszy Pan wyjechał d. 19. b. m. wiecz-
orem z Wiednia do Budy.

Najbliższe posiedzenie izby panów Rady pań-
stwa odbędzie się d. 22. b. m. o godzinie 11. przed
południem.

„Wiener Abendpost“ zawiera artykuł następu-
jący: Od czasu wypadków których widownią był Ja-
rosław w wielkim tygodniu, dzienniki wiedeńskie o-
trzymują ciągle doniesienia o prześladowaniu żydów
w Galicyi. a doniesienia te nie tylko są przesadzone
ale mówią nawet o szeroko rozgałęzionej systema-
tycznej agitacyi.

Bitki pomiędzy pijanymi chłopami a karczma-
rzami żydowskimi w Galicyi dość częste, a którym
żadną miarą nie można przypisywać ani religijnego
ani politycznego znaczenia, są uważane jako począ-
tek „kwestyi żydowskiej w Galicyi“; za „prześladowa-
nia“ ma być odpowiedzialnym katolicyzm i duch-
wienie katolickie Galicyi, które skłonną do fana-
tyzmu ludność oddawna w tym celu systematycznie
podburzało, w drugim zaś rządzie i rząd który nie
nie przedsięwzięcie aby zapobiedz rozruchom trwają-
cym od kilku tygodni a przypominającym „najciem-
niejsze czasy średniowieczne.“

Najściślejsze dochodzenie wykazało że prócz
Jarosławia, Radymna i Wietlina nigdzie nie było
w Galicyi żadnych rozruchów przeciwko żydom. W Ra-
dymnie i Wietlinie kilku żydom wytłuczono w no-
cy okna. Chłopy wiejscy, którzy się tego dopuścili,
już pochwytni i do sądu odstawieni. Z ową krwawą
bójką w Rzeszowie, o której doniosły prawie wszyst-
kie dzienniki, rzecz miała się tak, że pobiło się ze
sobą czterech żydów; Chrześcijańskie zaś nie brali za-
danego udziału w tej bójkę, chyba kto nazwie udział-
em że urząd gminny aresztował winnych i jako nie
mających ani legitymacyi ani zatrudnienia odesłał na
miejsce urodzenia.

Podburzanie ze strony duchowieństwa katolic-
kiego ogranicza się na tem, że w Jarosławiu ks.

Wojnar, wikary, widząc w poniedziałek wielkanocny
ludzi na rynku zgromadzonych wzywał ich, aby się
rozeszli, aby się raczej udali na nieszpory, cokol-
wiek zaś możnaby przypisać temu wezwaniu, to prze-
cież nie podburzanie przeciw żydom. Dla utrzyma-
nia spokoju i porządku przedsięwzięto wreszcie
wszelkie stosowne środki, a te skutkowały o tyle,
że od poniedziałku wielkanocnego, prócz wybryku
w dn. 4. b. m. nie było nigdzie ani w Jarosławiu
żadnego rozruchu.

„Czas“ donosi: Senat akademicki uniwersytetu
Jagiellońskiego otrzymał zawiadomienie za pośred-
nictwem Namiestnictwa, iż ma być utworzoną w tymże u-
niwersytecie katedra zwyczajna historii polskiej z wy-
kładem polskim. Wydział filozoficzny zajmuje się już
czynnościami przygotowawczymi do obsadzenia tej ka-
tedry. Postanowienie to będące bezpośrednim wynikiem
woli cesarskiej, objawionej jeszcze zeszłej jesieni, nie
mogło ze względu na wymagania konstytucyjne wejść
w wykonanie przed uchwaleniem budżetu minister-
stwa oświecenia, w którym znajduje się objęty wy-
datek na uposażenie tej katedry. Skoro zaś ustawa
finansowa otrzymała przez sankcyę cesarską moc
obowiązującą, ministerium bezzwłocznie przesała
Namiestnictwu we Lwowie dotyczące polecenie,
w parę dni później już senat akademicki miał wręku
upoważnienie do przedsięwzięcia stosownych kroków.

Wydział konstytucyjny odbył w d. 16. b. m.
wieczór posiedzenie, na którym byli obecni Dr. Gi-
skra, Dr. Herbst, później Dr. Brestel, hr.
Taaffe i p. Plener. Przedmiotem obrad była
rezolucya Sejmu galicyjskiego. Przyszedł pod o-
brady punkt 1 ustępu 3go brzmiecy: „Ustawodaw-
stwo gminne, bez ograniczenia wynikającego z art.
4. ustawy zasadniczej państwa z dnia 21. grudnia
1867 o ogólnych prawach obywateli, przechodzi do
kompetencyi Sejmu. Sprawozdawcą Dr. Kaiser
wnosi odrzucenie, co po kilku uwagach deputowa-
nego Grocholskiego przyjętem zostaje.

Obrady nad ustępami 4, 5, i 6. zostają do
przybycia ministra finansów odroczone.

Co do punktu 7. (własny najwyższy sąd i try-
bunał kasacyjny dla Galicyi) wnosi sprawozdawca,
że rząd jest zawezwany urządzić przy najwyższym
sądzie w Wiedniu właściwy galicyjski senat, składa-
jący się z członków posiadających języki galicyjskie,
który to senat winien być organicznym członkiem
sądu najwyższego.

Deputowani Ziemiałkowski i Czajkowski
uznają to za niedostateczne ze względu na odrębne
stosunki Galicyi, które również i w orzeczeniach
prawnych zachowane być muszą, aby najwyższy są-
dzia znał z doświadczenia właściwość kraju, a przeto
w kraju żył i działał; zresztą przemawia za tem
kwestya kosztów i języków.

Dep. Rechbauer nie widzi w tem naruszenia
podstaw konstytucyi i przypomina że i dla Włoch
istniał senat w Weronie.

Minister sprawiedliwości Dr. Herbst mniema,
że gdyby dla Galicyi tę koncesyę uczyniono, trze-
baby ją uczynić i dla innych krajów. Wniosek pod-
komitetu uważać on tylko może za projekt do ad-
ministracyjnego urzędzenia najwyższego sądu; jako
na osobne ciało przystać na to nie może, gdyż przez
to byłaby naruszona jedność prawna i np. instytucya
orzeczeń plenarnych byłaby całkiem przez to unie-
możliwioną. Rząd czuje się zobowiązanym o to się
tylko starać, aby senat taki był złożony, jednakże
owi galicyjscy radcy dworu musieliby i w innych
senatach być używani, gdyż inaczej nastąpiłaby strata
sił i czasu.

Dr. Kaiser oświadcza, że podkomitet wnio-

sek ten postawił całkiem w duchu ministra sprawie-
dliwości.

Przy głosowaniu punkt 7. odrzucony zostaje
wszystkimi głosami przeciw głosom deputowanych
galicyjskich, również jak wniosek dotyczący senatu
na wzór, jaki istniał w Weronie.

Punkt 8.: „Królestwo Galicyi i Lodomeryi z W.
Księstwem Krakowskim otrzyma Sejmowi odpo-
wiedzialną administracyę krajową w sprawach we-
wnętrznej administracyi, sprawiedliwości, wychowa-
nia, publicznego bezpieczeństwa, rolnictwa, jak rów-
nież ministra krajowego w radzie korony“, zostaje
wzięty pod obrady, za ukazaniem się równocześnie
ministra finansów Dra Brestla, wraz z punktem
4. (wydzielenie pewnej sumy ze skarbu państwa do
rozporządzenia Sejmu).

Sprawozdawca Dr. Kaiser oświadcza, że w
podkomitecie widziano w tem żądaniu państwową
odrębność Galicyi i nie miano przekonania, aby po-
myślność Galicyi wymagała tej zmiany konstytucyi.
Taka zmiana konstytucyi zachwiałaby wiarę w sta-
łość konstytucyi i osmieliłaby nieprzyjazne jej usi-
łowania. Austria nie znosi konstytucyi federacyjnej,
a koncesya tego rodzaju sprowadziłaby dla Austrii
zewnętrzne niebezpieczeństwa.

Dep. Ziemiałkowski dowodzi, że art. VIII.
nieodzownym jest do rozwoju pomyślności kraju,
musi być rząd, który zna odrębność i osobne sto-
sunki kraju, a rząd taki musiałby naturalnie sejmowi
być odpowiedzialnym. Koncesya taka nie wstrząsła-
by podstawami niniejszej konstytucyi. Umyślnie nie
określono jaki ma być ten rząd krajowy, czy ma
być namiestnictwem, czy rodzajem ministerstwa. Nie
ma żadnej podstawy w konstytucyi, aby taki rząd
krajowy był wykluczony; gdyż Cesarz wykonywa
władzę rządową przez odpowiedzialnych ministrów,
a zasada odpowiedzialności zostaje przez to zmie-
nioną. Co się tyczy zarzutów, że usiłowania innych
stronnie osmiela się przeciw konstytucyi, są one
tylko przypadkowe, gdyż konstytucya powinna zada-
walać lud, a gdy celu tego nie osiąga, nie może
być dość szybko zmienioną. Co się zaś tyczy twier-
dzenia sprawozdawcy, że z powodu położenia gra-
nicznego Galicyi potrzebnem jest energiczniejsze
wykonywanie władzy centralnej, to i inne kraje leżą
na granicy, a pod względem niebezpieczeństwa ze
strony Rosyi, Rosya już od daleko dawniejszego
czasu jest Austrii niechętną i jeżeli ta ją zaczepić
zechce, uczyni to, czy Galicya otrzyma koncesye
czy nie.

Dep. Dr. Zyblkie wicz nie znajduje sprzecz-
ności w głównem żądaniu, twierdząc, że Galicya nie
jest bynajmniej krajem biernym, gdyż dochody jej
wynoszą 35,000,000 złr., wydatki zaś po odciągnię-
niu kosztów administracyi 17,000,000 złr.

Dep. Grocholski mniema, że podstawą kon-
stytucyi jest tylko jedność armii i finansów, wszystko
więc może bez naruszenia tej podstawy przekazaniem
być administracyi krajowej. Zbawienniejszem byłoby
dla Galicyi i dla całej monarchii, gdyby Galicyę po-
zostawiono samej sobie pod względem porządku
spraw wewnętrznych. Z ministrem bez teki kraj nie
osiągnąłby korzyści, gdyż minister taki, aby sobie
stworzyć obręb działania, musiałby ciągle być w spo-
rze z swymi kolegami, a zamianowanie takiego mi-
nistra nie mogłoby następować przez Radę państwa
lecz przez Cesarza. Uważa on jednak, że punkt 4.
i punkt 8. rezolucyi nie są nierozdzielne.

Minister Dr. Giskra przyznaje, że możnaby ze-
zwolić na punkt 4. t. j. na ryczałtową sumę jednak
bez punktu 8. (odpowiedzialny zarząd kraju). Co
się tyczy wydatków na sprawy kultury kraju, nie
ma on nic przeciw temu, aby ze skarbu państwa do-
zwolone sumy sejmowi do rozporządzenia przekazy-

wano i mniema, że byłoby to analogią z tem, co się już stało z funduszem szkół normalnych.

Przechodząc do punktu 8. rezolucji, mniema minister, że żaden punkt rezolucji nie stawia w kwestyi ustaw zasadniczych konstytucji, w taki sposób, jak to właśnie żądanie. Jest to zaiste żądaniem odrębnego prawnego państwowego stanowiska i o tyle zmianą w punktach zasadniczych konstytucji, gdyż ta nie zna rządu odpowiedzialnego za jeden tylko kraj.

Zresztą terazniejsze ukształtowanie zachodniej Austrii nakazane jest poniekąd pojednaniem z Węgrami i jest pod pewnym względem głównym warunkiem dualizmu. Nie ma się przez to bynajmniej rozumieć, aby rząd węgierski mógł wywierać jakibądź wpływ na stosunki wewnętrzne zachodniej połowy. Lecz dualizm polega na tem, iż państwo składa się z dwóch odrębnych połów i że kraje po tej stronie tworzą całość państwową, który to stosunek punkt 8 właśnie całkiem zmienia.

Na zarzut dep. Grocholskiego, że rząd centralny mimo najlepszej woli nie zna właściwości Galicji i że dla tego kraj upada, odpowiada minister, że to działa się pod rządem absolutnym, gdy nie było sejmów, wydziału ani reprezentacji krajowej, gdyż życzenia kraju tylko drogą biurokratyczną a nie bezpośrednio dochodziły do tronu, podczas gdy dziś kraj w sejmie i w Radzie państwa może głos podnosić i zapewne o ile żądania zgadzają się z dobrem całości, znajdzie uwzględnienie.

Już dziś okazują się dobroczynne skutki działalności sejmów i wydziałów krajowych; jeżeli wydział krajowy galicyjski w działalności swej mniej był szczęśliwym, nie można mu z tego czynić zarzutu, gdyż o wiele później rozpoczął swoją działalność, i rozmaite szczególne stosunki, wątpliwości itp. nie dozwoliły rozwinąć się jego działalności w upragnionej mierze. Sejmowi odpowiedzialny namiestnik staje wbrew parlamentarnej zasadzie i wbrew zasadzie parlamentarnej odpowiedzialności ministrów. Jak łatwo mogą wynikać zajścia, gdyby namiestnik działał według rozkazu ministra, rozkazu któryby nie miłym był sejmowi, podczas gdy ze swej strony minister stosowałby się do ustaw państwa i za ich wykonanie przed reprezentacją monarchii byłby odpowiedzialnym. I tak np. zdarza się w Galicji, że przestępstwa przeciw prawu propinacji karane są po drakońsku; z powodu wyszynku kilku kwart wódki karani są ludzie grzywną 50 złr. lub aresztem od 30—40 dni.

Według ustawy państwa mogą arbitralne kary tylko do 100 złr. dochodzić; cóżby było gdyby namiestnik Galicji tym razem nie chciał się trzymać ustawy państwa z powodu, że reprezentacja kraju pragnie właśnie szczególnej surowości, podczas gdy minister musiałby tu kłaść nacisk na wykonanie ustawy państwa? Nie musiałoby wtedy jawne nastąpić zajście?

Dalej wywodzi minister, że minister odpowiedzialny któryby administracji, wychowaniu, bezpieczeństwu publicznemu i gospodarstwu krajowemu odpowiednio przewodniczył, albo musiałby być jenuśzem uniwersalnym albo się spuszczać na inne organa. Wyszukanie takiego ministra byłoby albo iluzoryjnym albo niemożliwym. W końcu minister wykazuje do jakich konsekwencji musiałoby doprowadzić, gdyby zasada, jaką Galicja postawiła, była uogólnioną. Doprowadziłoby to do rozkładu łączących żywiołów całości państwa, i dla tego rząd nie jest w możności przemawiać za punktem 4 i 8 rezolucji. (Dokończenie nastąpi.)

Dyrektor kancelaryi Cesarza rosyjskiego do spraw polskich, sekretarz stanu Naboków, przybył do Warszawy, aby przyspieszyć zaprowadzenie reformy sądowej w Królestwie Polskiem. Przeciwnie zaś tajny rada Czołoków, który od niejakiemu czasu bawił w Warszawie dla poznania tamtejszego sądownictwa, odjechał przed kilkoma dniami do Petersburga, aby tam przedłożyć swoje projekta reorganizacji polskich sądów i polskiej procedury sądowej. Na pierwszym planie stoi zniesienie tamtejszego senatu i najwyższa instancja dla królestwa nie będzie odtąd w Warszawie lecz w Petersburgu. Także warszawski sąd apelacyjny ma być ograniczony tylko do gubernii warszawskiej, podczas kiedy inne gubernie otrzymają swoje własne sądy apelacyjne. Z rozporządzenia rządu będzie także kodeks cywilny Królestwa Polskiego, wraz z innymi ustawami, w Królestwie obowiązującymi, przetłumaczony

na język rosyjski przez osobno ku temu mianowaną komisję jurystów i pierwszy tom tego tłumaczenia już wyszedł z druku.

Na posiedzeniu izby niższej parlamentu angielskiego w d. 14. b. m. było drugie czytanie wniosku na poprawę orzeczeń prawnych co do praw własności kobiet zamężnych, głównym przedmiotem porządku dziennego. Dzisiaj opiera się ta sprawa na zasadzie prawa ogólnego, że mąż i żona mają być uważani za jedno i mają obok obowiązku zadosyćuczynienia wszystkim zobowiązaniom żony, zupełne prawo rozporządzania jej majątkiem, jak i tem co ona po zamążpójściu zarobi lub nabędzie. Wprawdzie w ciągu czasu skutkiem konieczności, starano się zabezpieczyć mienie żon przez układy przedślubne i zamożne stany używają już teraz tego dobrodziejstwa, które przedłożenie niniejsze zrobi ogólną regułą, ale ponieważ postępowanie prawne przy tem jest kosztowne, więc klasa mniej zamożna podlega zawsze ogólnemu prawu, które nie daje żadnej opieki żonom rozrzutnych mężów. Prokurator rządowy polecał w imieniu rządu, aby na drugie czytanie pozwolono i żeby projekt odesłano do osobnej komisji, co jednogłośnie przyjęto. Przedłożenie to zapewnia kobietom zamężnym, te same prawa, które posiadały przed zamążpójściem: a za to uwalnia mężów od wszelkiej odpowiedzialności za długi porobione przez żony przed wyjściem za mąż.

Z Londynu donoszą co następuje: Pomiędzy członkami rodziny Orleans, osiedlonymi w Anglii, panuje niezwykły ruch. Odbывают częste obrady familijne, kuryery i doświadczeni zdawna przyjaciele spieszą raz po raz za Kanał, a telegraficzne depesze prześcigają się wzajemnie. Oczywiście zależy wygnanej rodzinie królewskiej na tem, żeby ks. Montpensier otrzymał koronę hiszpańską i nie szczędzą pracy i trudów, aby dopiąć tego celu. Przed niedawnem jeszcze był dom orleański innego zdania i wszyscy jego członkowie utrzymywali, że nie jest to bynajmniej rzeczą pożądaną, żeby Orleanie opróżniony tron Burbonów w Hiszpanii zajęli podobnie jak go zajmowali przez lat 18 we Francji. Nie wynikało to bynajmniej z szczególnych względów dla Izabeli, lecz jedynie z obawy, czy ks. Montpensier potrafi się utrzymać przy tronie w obec intryg zagranicznych i stronictwa republikańskiego, czy jest on zdolnym do tego, aby zręcznie i z godnością reprezentować dom Orleanów na tronie i czy w przeciwnym razie nie zostałaby przyszłość tegoż domu we Francji zagrożoną. Skutkiem czego i za czym wpływem nastąpiła teraz ta zmiana nie wiadomo, to tylko pewna, że cała rodzina Orleanów interesuje się teraz bardzo żywo wypadkami w Hiszpanii i używa wszelkich wpływów na poparcie kandydatury ks. Montpensier. Czy te usiłowania pożądaną uwieńczy skutek, przyszłość okaże.

Wiele ustawodawczem francuzkiem przy dyskusji nad marynarką żądał Bethmont, żeby mianować parlamentarną komisję dla dokładnego zbadania stanu floty. Bethmont nie utrzymał się ze swoim wnioskiem. Pomiędzy innemi ganił także utworzenie dwóch eskadr pancernych, jednej w Cherbourgu, drugiej w Toulonie. Uważa on to za rzecz niepotrzebną, jak niemniej wzbudza to w nim podejrzenie, że rząd przysposobił flotę transportową, którą może przewieść każdej chwili na jakiegokolwiek miejsce 40.000 ludzi i 12.000 koni. Na oba te zarzuty odpowiedział minister Rigault de Genouilly co następuje: „Pan Bethmont chciałby, żeby eskadrę pancerną w Cherbourgu zupełnie znieść, a tulońską do dwóch statków zredukować. Nie podzielam tego zdania. Polityczne względy wymagają koniecznie, żeby flota morza śródziemnego istniała. Od dawna utrzymuje Francja w Toulonie albo w bliskim sąsiedztwie silną flotę, która każdej chwili może wyruszyć na którykolwiek z punktów, gdzie jest potrzebna dla obrony interesów i honoru Francji. Nie powiadam, żeby można się spodziewać ewentualności, któreby wymagały interwencji tejże eskadry, ale na wszelki sposób jest to rzeczą użyteczną utrzymywać ją tak jak jest. To jednakże nie jest jeszcze jedynym powodem. Potrzebna ona jest tem bardziej, ile że oficerowie po podróżach, które robią, muszą się znowu wćwiczyć. Co do floty transportowej, ta przyniesie w czasach wojennych ogromne korzyści, mogłaby ona bowiem tworzyć jedno z ośmiu skrzydeł wielkiej armii kontynentalnej w pewnych operacjach, o których bliżej rozwozić się nie potrzebuje. Ale i w czasach pokoju nie będzie ona bez pożytku.

Służy ona do odnawiania personalu kolonii, do transportu wojska do Kochinchiny i Japonii.“ Co do wykonania programu ułożonego dla marynarki w roku 1851, dał Duprey de Lome następujące wyjaśnienia: Podług programu miano budować 40 wielkich statków liniowych i pancernych fregat: 16 fregat i 12 statków liniowych już zbudowano. Niedostaje jeszcze 12 fregat. Z 90 korwet, które miano budować, ukończono już 69. Flota transportowa w liczbie 75 statków jest ukończona. Liczba okrętów wyrzeżowych i pływających baterji była oznaczona na 30 z tych 29 jest już ukończonych. Liczba małych statków floty wynosi 104, miała zaś składać się ze 125. Program żądał 319 statków parowych, a flota posiada ich 331, 29 statków żaglowych, które mają być zniesione, istnieje jeszcze. Prócz tego wkrótce będzie ukończonych kilka statków, a 35 jest w robocie w warsztatach okrętowych.

Kronika.

(Wypadki miejscowe.) Dnia 18. b. m. wieczorem wybuchł ogień w nowym domu p. Tennera przy ulicy Mayera, w pomieszkaniu struża w suterenach, skutkiem nieostrożności, ale został natychmiast ugaszony.

(Rozprawy ostateczne w lwowskim e. k. sądzie krajowym.) Podpalenie. Dnia 15. b. m. stał przed kolegium z 5 sędziów (prezyd. rada sądu kraj. p. Petuł, oskarzyciel rada sądu wyż. i prokurator państwa p. Danek, obrońca p. adw. Dr. Holcer) Jasko Krupa z Skwarzawy pod Złoczowem, 45 l., ojciec 2 dzieci, ob. gr. k. Oskarzenie opiewa:

Po s. p. Józefie Krupie zostało w Skwarzawie gospodarstwo, które na najstarszego syna Jaska Krupę przeszło. Z siostrą Jaska ożenił się był Wojciech Lazarewicz i odkupił od Jaska Kr. ojczysty majątek, pozostawiając mu chatę i pół ogrodu dożywotniego używania. Wkrótce Krupa sprzedał i tę połowę Lazarewiczowi i pozostał chałupnikiem. Mając żonę i dzieci, gdy majątek przetrwoniał, nie pozostało mu nic innego, jak dzienną pracę zarabiać na kawałek chleba, podczas gdy Lazarewicz, człowiek trzeźwy i pracowity, stał się zamożnym gospodarzem. Otóż z prostej zazdrości postanowił Jasko Krupa własnego szwagra zniszczyć i podłożył w noc w stodole pełnej zboża ogień, który dzięki przytomności dwóch kobiet w pierwszym zarodzie ugaszony został. Pozostałe w śniegu ślady podkutych butów i nagłe zniknięcie Krupy wzmocniło podejrzenie przeciwko niemu. We 2 dni po popełnieniu czynu przytrzymano Krupę i oddano do sądu, przed którym bez namysłu prawde zeznał.

Sąd skazał Krupę na 2 lata ciężkiego więzienia z postem w każdym tygodniu (wniosek 5 lat z postem). Obżalowany przyjął wyrok.

(Rozprawy ostateczne w lwowskim e. k. sądzie krajowym w bieżącym tygodniu odbyć się mające.) D. 21. b. m.: Piotr Skiba i 6 spółników, rabunek. Michał Kował, nadużycie władzy urzędowej. Karolina Gierlesiońska, ciężkie obrażenie ciała. Nikodema Jabłońska, kradzież.

D. 22. b. m.: Jan Sliwa, obraza majestatu. Gittel Rosenbusch, oszustwo. Julian Burdon, kradzież. Panku Leszko, ciężkie obrażenie ciała. Antonina Chrzanowska, ciężkie obrażenie ciała. Anna Dąbrowska, gwałt publiczny. Maruśka Bilanowa, obraza majestatu.

D. 23. b. m.: Anna Hrybowa, kradzież. Kasia Kananowa, kradzież. Wasyl Soroka, ciężkie obrażenie ciała. Fedko Złomkiewicz, kradzież. Hawryło Kalitowski, ciężkie obrażenie ciała. Marek Brotter, ciężkie obrażenie ciała.

(Do rady powiatowej podhajeckiej) wybrany został d. 9. b. m. z grupy gmin wiejskich Alexy Fijałkowski, włościanin z Telacza, b. pisarz gminy.

— Z Wieliczki dn. 19. kwietnia donoszą do „Czasu“: Ubiegły tydzień nie był korzystny we względzie osiągniętych rezultatów ciągnięcia wody z kopalni wielickiej, gdyż machina 250 konna stała beczynnie 34 godzin. Powodem tego były poprawy, mianowicie jedna dosyć trudna, która zajęła prawie całą dobę; oderwało się bowiem dno przy tłoku dolnej pompy tłoczącej. Zawiniła w tem fabryka w Blansku, gdyż tej części maszyny nie wykonano według podanego rysunku lecz odmiennie, o czem poprzednio nie można się było przekonać, dno bowiem umieszczone wewnątrz cylindra nie jest widoczne zewnątrz. Dopiero gdy przy działaniu maszyny zwołniało okitowanie i złe umocniona część opadła, dostrzeżono błędne niw, według zobowiązania się wykonane połączenie. Poprawę podjęto na miejscu wewnątrz pompy, aby nie tracić czasu przy wyjmowaniu tłoka, chociaż z powodu szczupłości miejsca wykonanie jej było dosyć trudne i zajęło 22 godzin. Przy tem wzmocniono niektóre inne połączenia, mianowicie rusztowań pomp.

W sobotę dnia 17. b. m. nadano machinie przedszy bieg, tak iż obecnie porusza się z szybkością jednej stopy na sekundę, i odbywa w minucie trzy obroty, przeto wyciąga w tymże czasie 72 stóp sześciennych wody. W ogóle działanie maszyny jest coraz lepsze, a można się spodziewać, że wkrótce pracować będzie z całą siłą, wyciągając 90 stóp sześciennych. Nie należy się dziwić przezorności w powiększaniu pracy maszyny, gdyż każdy przyrząd mechaniczny może być jedynie podczas użycia studyowany, i dopiero wówczas okazują się jego wady i własności, które należy zbadać i poprawić lub w odpowiedni sposób zużytkować. Gdyby więc puszczone machinę z całą siłą, nie poprawiwszy jej drobnych usterek, możnaby z łatwością uszkodzić którą jej część, a nawet spowodować znaczne zepsucia. Dla tego mianowicie silniejsze większego

(895) **Kundmachung.** (1)
 Nro. 4906. Am 1. Mai l. J. tritt in Cisna ein
 P. P. Postamt für den Brief-, Fahr- und Staffetten-
 verkehr ins Leben, und mittelst eines täglichen sich an
 die bestehenden Botenfahrten Baligród-Lisko anschlie-
 ßenden Botenfahrtkurzes Cisna-Baligród mit dem Post-
 amte Lisko in nachstehender Coursordnung in Ver-
 bindung:

Von Cisna
 täglich um 3 Uhr Nachmittags, in Baligród am fol-
 genden Morgen um 4¹/₂ Uhr, in Lisko um 6 Uhr
 50 Minuten Früh.

Von Lisko
 täglich um 3 Uhr 10 Minuten Nachmittags, in Bali-
 gród um 5¹/₂ Uhr Nachmittags, in Cisna um 7 Uhr
 5 Minuten Abends.

Vom gleichen Zeitpunkt wird sich auch das
 Postamt Baligród mit dem Staffettendienst befaßen.
 Bestellungsbezirk des Postamtes Cisna: Buk,
 Cisna, Dołżyce bei Cisna, Habkowce, Kalnica, Krzywe
 bei Cisna, Liszna bei Cisna, Przysław, Smerek, So-
 linka, Strubowiska, Woltlina, Zubracze.

Von der k. k. galiz. Post-Direktion
 Lemberg, den 14. April 1869.

Obwieszczenie.

Nr. 4906. Z dniem 1. maja b. r. wejdzie w Ci-
 snie c. k. urząd pocztowy dla obrotu poczty listowej
 i wartościowej i sztafet w życie, i łączyć się będzie
 zapomocą codziennego kursu jazdy pośląnczej Cisna-
 Baligród z istniejącą jazdą pośląnczą Baligród-Lisko,
 łączyć się mającą z c. k. urzędem pocztowym w Li-
 sku w następującym porządku:

Z Cisny
 codzień o godz. 3ciej po południu, w Baligrodzie
 o godz. 4tej min. 50 wieczór, z Baligrodu o 4¹/₂
 godz. zrana, w Lisku o godz. 6tej min. 50 zrana.

Z Liska
 codzień o godz. 3ciej min. 10 po południu, w Bali-
 grodzie o godz. 5¹/₂ po południu, w Cisnie o godz.
 7mej wieczór.

Odtąd zajmować się będzie oraz urząd pocztowy
 w Baligrodzie służbą sztafetową.

W obręb urzędu pocztowego w Cisnie wcho-
 dzić będą następujące gminy: Buk, Cisna, Dołżyce,
 Habkowce, Kalnica, Krzywe, Liszna, Przysław, Sme-
 rek, Solinka, Strubowiska, Woltlina i Zubracze.

Z c. k. galic. Dyrekcji poczt.
 Lwów, dnia 14. kwietnia 1869.

(896) **E d y k t.** (1)

Nr. 6356. Ces. król. sąd krajowy Krakowski
 zawiadamia niniejszym edyktem p. Tytusa Szalaya,
 że przeciw niemu Paje Wolf, kupcowa w Wisnietzu
 zamieszkała, przez p. Dr. Kwiatkowskiego pod dniem
 4go kwietnia 1869 L. 6356 wniosła pozew z prośbą
 o nakaz płatniczy sumy wekslowej 144 złr. w. a.
 z pn., w załatwieniu tegoż pozwu został wydany na-
 kaz płatniczy pod dniem 13. kwietnia 1869 do L. 6356
 z terminem zapłaty trzechdniowym.

Gdy miejsce pobytu pozwanego Tytusa Szalaya
 jest niewiadomem, przeto c. k. sąd krajowy w celu
 zastępowania pozwanego, jak również na koszt i nie-
 bezpieczeństwo jego tutejszego p. adwokata Dr. Ry-
 dzowskiego kuratorem nieobecnego ustanowił, z któ-
 rym spór wytoczony według ustawy postępowania
 wekslowego przeprowadzony będzie.

Zaleca się zatem niniejszym edyktem pozwa-
 nemu, aby w oznaczonym czasie albo zarzuty wniosł,
 lub też potrzebne dokumenta ustanowionemu dla niego
 zastępcy udzielił, lub wreszcie innego obrońcę sobie
 wybrał i o tem c. k. sądowi krajowemu doniósł,
 w ogóle zaś aby wszelkich możebnych do obrony
 środków prawnych użył, w razie bowiem przeciwnym
 wynikłe z zaniedbania skutki sam sobie przypisać
 musiał.

Kraków, 13. kwietnia 1869.

(892) **Vicitations - Ankündigung.** (1)

Nr. 68. Von Seite der Mrzyglöder Gutöver-
 waltung im Namen der Herren Eigenthümer Simundt
 & Kirchmayer wird hiemit bekannt gemacht, daß am
 4. Mai 1869 die öffentliche Vicitation wegen Verpach-
 tung der Maierhöfe zu Olchowce und Zahutyn in der
 Sanoker Bezirkshauptmannschaft gelegen, auf die sechs-
 jährige Pachtdauer von 24. Juni 1869 bis 23. Juni
 1875 im Eigē der Gutverwaltung zu Tyrawa solna
 abgehalten werden wird.

Die Area im Olchowcer Maierhöfe besteht in
 Acker 183 Joch 803 □ Klaft.
 Wiesen 68 " 80 "
 Gutweiden 44 " 632 "

Zum Ausrufspreise wird der jährliche Pachtzins
 von 2000 fl. öst. W. angenommen.

Die Area im Zahutyner Maierhöfe besteht in:
 Acker 199 Joch 1290 □ Klaft.
 Wiesen 21 " 7 "
 Gutweiden 173 " 986 "

Zum Ausrufspreise wird der jährliche Pachtzins
 von 1200 fl. öst. W. angenommen.

Schriftliche Offerte mit einem 10%tigen Badium
 des Ausrufspreises versehen müssen bis zum 3. Mai
 1869 Abends bei der Gutverwaltung in Tyrawa
 solna überreicht werden.

Jeder Pachtlustige hat vor Beginn der Vicitat-
 ion ein 10% Badium des Ausrufspreises entweder
 im Baaren oder in Staatspapieren zu erlegen.

Die Vicitationsbedingungen können jederzeit bei
 der Gutverwaltung in Tyrawa solna eingesehen
 werden.

Pachtlustige werden hiemit eingeladen, am be-
 stimmten Tage und Orte sich zur Vicitation einzu-
 finden.

Gutverwaltung Mrzyglód.
 Tyrawa solna, am 12. April 1869.

(891) **Kundmachung.** (1)

Nro. 9286. Der mit h. k. l. Justiz-Ministerial-
 Erlasse ernannte Advocat Dr. Paul Duniecki mit dem
 Standorte in Kolomea hat den Dienstzeit am 15. De-
 cember 1868 abgelegt; was hiemit zur allgemeinen
 Kenntniß gebracht wird.

Vom k. k. Oberlandesgerichte.
 Lemberg, am 7. April 1869.

(881) **E d i k t.** (2)

Nro. 1345. Vom k. k. Bezirksgerichte Biala wird
 kundgemacht, daß über Begehren des Johann Slosar-
 czyk durch Hr. Advocaten Ehrler wider Josef Ke-
 dzior zur Befriedigung der Forderung pr. 1000 fl.
 öst. W., ferner der laut Urtheiles ddo. 30. Juli 1868
 Z. 4421 hievon seit 1. Jänner 1868 laufenden 5%
 Zinsen, Gerichts- und Executionskosten pr. 11 fl. 3 kr.,
 4 fl. 58 kr., 5 fl. 94 kr., endlich der gegenwärtigen
 Executionskosten pr. 29 fl. 1 kr. öst. W. die executive
 Feilbietung der laut Grundbuch Bestwin Tom. I. pag.
 202 n. 2 haer., dem Josef Kędzior gehörigen, der
 obigen Forderung zum Pfande dienenden Realität
 Nr. 50 alt, 46 neu in Bestwin bewilligt, und dieselbe
 h. g. in zwei Terminen, d. i. am 18. Juni 1869 und
 am 19. Juli 1869, jedesmal um 10 Uhr Vormittags
 abgehalten werden wird.

Den Ausrufspreis bildet der gerichtliche Schät-
 zungswert der Realität Nro. 50-46 in Bestwin im
 Betrage pr. 6418 fl. 70 kr. öst. W., unter welchem
 diese Realität bei den ersten zwei Terminen nicht
 hintangegeben werden wird.

Jeder Kauflustige hat vor der Feilbietung ein
 Badium von 10% des Ausrufspreises im runden Be-
 trage pr. 642 fl. öst. W. im Baaren, in k. k. österr.
 Werthpapieren, oder in österr. Staatsschuldverschrei-
 bungen, in Pfandbriefen der galiz. ständ. Creditan-
 stalt sammt Coupons und Talons, und zwar die
 Werthpapiere nach dem in der letzten Nummer der
 Gazeta Lwowska ersichtlichen Wiener Tagescourse zu
 Händen der Vicitations-Commission zu erlegen.

Der Grundbuchsauszug, Schätzungsact, dann
 die Feilbietungsbedingungen können beim Gericht
 in Biala, und der Ausweis der Grundentlastungs-
 Schuldigkeiten und der Steuern beim k. k. Steueramte
 in Biala eingesehen werden.

Hievon werden die bekannten Gläubiger zu ei-
 genen Händen, die unbekannt, dann diejenigen, den-
 nen dieser Bescheid vor dem ersten Feilbietungstermine
 nicht zugestellt werden könnte, oder welche erst nach
 dem 1. Februar 1869 an die Gewähr gelangen soll-
 ten, zu Händen des für dieselben bestellten Curators
 Hr. Dr. Eisenberg und durch das Edict verständigt.
 k. k. Bezirksgericht.
 Biala, am 24. Februar 1869.

(885) **E d y k t.** (2)

Nr. 51267. Ces. król. sąd krajowy we Lwowie
 niniejszym zawiadamia Maryę Poledniak, że na pro-
 zbę p. Jana Dębickiego tabuli miejskiej polecono,
 ażeby na podstawie deklaracyi Maryi Poledniak z dnia
 14go kwietnia 1836 ilość 205 złr. 26 kr. m. k. ze
 stanu biernego sumy 1095 złr. na realności ciężającej
 193% wyextabulowała i wykreśliła.

Ponieważ miejsce pobytu Maryi Poledniak nie-
 wiadome jest, przeto jej kurator w osobie p. adwo-
 kata Gregorowicza ze substytucją p. adwokata Ma-
 linowskiego ustanowiony i temuż uchwała tabularna
 doręczoną została.

Z c. k. sądu krajowego.
 Lwów, dnia 20. lutego 1869.

(890) **E d y k t.** (2)

Nr. 3949. Ces. król. sąd powiatowy w Nisku
 czyni niniejszym wiadomo, że Tomasz Bednarz, go-
 spodarz w Stanach, pod Nr. kons. 80 w roku 1847
 beztestamentalnie pomarł.

Ponieważ miejsce pobytu jego syna Marka Be-
 dnarza niewiadome, przeto wzywa się Marka Bedna-
 rza, aby się w przeciągu roku do spadku Tomasza
 Bednarza oświadczył, inaczej postępowanie spadkowe
 z deklarowanemi spadkobiercami i ustanowionym dla
 niego kuratorem w osobie Sebastjana Kudlaczka
 przeprowadzone będzie.

C. k. sąd powiatowy.
 Nisko, dnia 30. grudnia 1868.

(845) **Kundmachung** (3)

Nro. 14140. Zur Sicherstellung der Conserva-
 tionsherstellungen auf den Staatsstraßen des Tarno-
 wer Baubezirkes für die dreijährige Periode 1869,
 1870 und 1871 wird bei der k. k. Bezirkshauptmann-
 schaft in Tarnów die Offertverhandlung am 30. April
 1869 abgehalten.

Das Erforderniß pro 1869 ist für die Biala-
 Przemysl-Lemberger StraÙe mit . . . 3308 fl. 39 kr.
 für die Dukla-Pilsnoer StraÙe mit 1545 " 91 "

Zusammen mit . . . 4854 fl. 30 kr.
 berechnet.

Das Badium beträgt 250 fl., und muß seiner-
 zeit zur Bildung der Caution auf 10% des Erstands-
 betrages erhóht werden.

Die Pläne, der summarische Kostenschlag, das
 Einheitspreisverzeichnis, sowie die allgemeinen und
 speziellen Baubedingnisse können beim Herrn Bezirks-
 hauptmann in Tarnów während der Amtsstunden ein-
 gesehen werden.

Unternehmungslustige werden eingeladen, ihre
 mit obigem Badium versehenen, klar und deutlich sti-
 listirten Offerten für die ganze dreijährige Unterneh-
 mungsperiode, oder für das Jahr 1869 allein bis
 zum 30. April 12 Uhr Mittags dem Herrn k. k. Be-
 zirkshauptmann zu überreichen.

Nachträgliche Offerte oder mündliche Anbote
 werden nicht berücksichtigt.

Vom k. k. Leiter der Statthalterei.
 Lemberg, am 9. April 1869.

Obwieszczenie.

Nr. 14140. W celu zabezpieczenia robót konser-
 wacyjnych na drodze eraryalnej pod zarządem
 c. k. starostwa w Tarnowie zostającej; na trzyletni
 przeciąg czasu, t. j. na lata 1869, 1870 i 1871 od-
 będzie się na dniu 30go kwietnia r. b. w urzędzie
 c. k. starostwa powiatowego w Tarnowie licytacja
 w drodze ofert.

Koszta konserwacji na rok 1869 obliczono dla
 drogi Biala-Przemysl Lwów . . . 3308 złr. 39 kr.
 dla drogi Dukla-Pilzno . . . 1545 " 91 "

Razem . . . 4854 złr. 30 kr.
 Wadyum wynosi 250 złr., i w celu utworzenia
 kaucyi podwyższone być musi w swoim czasie do
 10% sumy zalicytowanej.

Plany, kosztorys sumaryczny, cennik, jak ró-
 wnież ogólne i szczególne warunki pertraktacyi prze-
 glądać można w biurze pana starosty w Tarnowie
 podczas godzin urzędowych.

Ktoby chciał to przedsięwzięcie na całą trzy-
 letnią peryodę, lub też na rok 1869, ma podać jasno
 i wyraźnie napisaną, w powyższe wadyum opatrzoną
 ofertę do 30. kwietnia 12tej godziny w południe do
 c. k. starostwa powiatowego w Tarnowie.

Zpóźnione oferty lub oświadczenia ustne uwzglę-
 dnione nie będą.

Od szefa c. k. Namiestnictwa.
 Lwów, dnia 9. kwietnia 1869.

(844) **Kundmachung.** (3)

Nro. 14000. Behufs Sicherstellung der Ausfüh-
 rung der nöthigen Herstellungen und Arbeiten zur
 Erhaltung der Biala-Stryj-Sniatynier und der Sianka-
 Turka-Smolnicer StraÙe im Staremiastoer Baube-
 zirke für die drei Jahre 1869, 1870 und 1871 im
 Staremiastoer Baubezirke im Unternehmungswege,
 wird hiemit die Offertverhandlung auf den 30. April
 1869 angeordnet, welche bei der k. k. Bezirkshaupt-
 mannschaft in Staremiasto abgehalten werden wird.

Für das Jahr 1869 betragen die
 Herstellungskosten an der Biala-Stryj-
 Sniatynier StraÙenstrecke 1140 fl. 48¹/₂ kr.
 und für die Sianki-Turka-Smol-
 nicer 3970 " 53¹/₂ "

Zusammen daher . . . 5111 fl. 2 kr.

Das Badium dagegen 255 fl.
 Das Einheitspreisverzeichnis, der summarische
 Kostenüberschlag und die sonstigen, allgemeinen, spe-
 ziellen Baubedingnisse können von den Unternehmungs-
 lustigen im Bureau des Herr k. k. Bezirkshauptmann
 in Staremiasto eingesehen werden.

Nachträglich eingelangte oder vorschriftswidrige
 versapfte Offerten bleiben unberücksichtigt.

Von der k. k. Statthalterei.
 Lemberg, am 10. April 1869.

Obwieszczenie.

Nr. 14000. W celu zabezpieczenia robót po-
 trzebnych do utrzymania gościńców rządowych w po-
 wiecie budowniczym Staromiejskim, jako to: go-
 ścińca Biala-Stryj-Sniatynskiego i Sianka-Turka-
 Smolnickiego na trzy lata 1869, 1870 i 1871 rozpi-
 suje się niniejszym licytacja na oferty, która się
 30. kwietnia r. b. w c. k. starostwie powiatowym
 w Staremiście odbędzie.

Koszta budowl i reperacyi wy-
 noszą na rok 1869 dla drogi Biala-
 Stryj-Sniatynskiej 1140 złr. 48¹/₂ kr.
 a dla drogi Sianka-Turka-
 Smolnickiej 3970 " 53¹/₂ "

Razem zatem . . . 5111 złr. 2 kr.

Wadyum zaś wynosi 255 złr.
 Wykaz cen pojedynczych, kosztorys ogólny
 wraz z innemi tak ogólnymi jako też osobnymi wa-
 runkami ofertowemi można przeglądać w biurze pana
 c. k. starosty powiatowego.

Oferty spóźnione, lub z przepisami nie zgodnie
 ułożone nie będą uwzględnione.

Z c. k. Namiestnictwa.
 Lwów, dnia 10. kwietnia 1869.

(882) **E d y k t.** (2)

L. 1549. C. k. sąd powiatowy jako instancja
 kuratelarna ustanawia dla Jana Kleckiego z Biesia-
 dek na mocy uchwały c. k. sądu krajowego Krakow-
 skiego z dnia 8. lutego 1869 l. 217 z powodu mar-
 notrawstwa za bezwłasnowolnego uznanego, kuratora
 w osobie Jana Machała z Biesiadek, i temu ostatnie-
 mu dekret kuratorski wręcza.

Z c. k. sądu powiatowego.
 Brzesko, dnia 31. marca 1869.